

حقوقی بیکیں پر مجموعہ سی

آئندہ بر نشر اول نور

تورکیه ده قاپیتولاسیونلرک الفایده لیک تاریخیکی ثبیتی

ملکتمزک الک محترم سیالرندن واورویاجه طائش ارباب حقوقندن مه ترساله مک اشبو مقاله سی ژورنال دودروآ انترناسیونالده انتشار ایتشدرد . یونان ارباب قلندن بعضیلری طرفندن اورویا مجموعه لرده تورک قاپیتولاسیونلرک الفایده تاریخی لوزان معاهده سنک تاریخ مرعبته وضعندن اعتباراً معتبر اوله جنی ادعا ایدلش ووبایده برچوق مقاله لر یازلش اولدیفندن مه ترساله م بونظریه مخالف اوله رق لوزان معاهده سنده تورک نقطه نظرینک قبول ایدلیکی و قاپیتولاسیونلرک تاریخ الفایده ۱ تشرین اول ۱۹۱۴ اوزره قبول ایتک ضروری اولدیفنی اثبات ایتشدرد .

لوزان معاهده نامه سنک ۲۸ نجی ماده سنده «طرفین هالین هاقدین تور کیده قاپیتولاسیونلرک کافه نقاط نظرندن تماماً الفاسی هر بری کندیسنه تعلق جهتندن قبول ایتدک لری بیان ایدرلر .» دیو محرردر .

بوماده ایله قاپیتولاسیونلرک الفاسی صورت قطعی ده تصدیق ایدیلورسه ده مذکور قاپیتولاسیونلرک هانکی تاریخندن اعتباراً ملغا اولدیفنی مسئله سی واضحاً حل ایدلش بولغا یور . بو خصوصده تورکیا حکومتک ۹ ایلول ۹۱۴ تاریخنده نشر ایتدیکی بر قرار نامه ایله ۱ تشرین اول ۹۱۴ تاریخندن اعتباراً قاپیتولاسیون اصولک الفاسنه و حکومت سائر ایله مناسبانده حقوق دول قواعدینی تطبیقه قرار ویرمش اولدیفنی خاطر لاتمق کرکدر . دول اجنبیه سفراسی و بالتخصیص فرانسه ، انکلتره ، ایتالیا و روسیه سفیرلری ، دیپلوماسی ائتلافلره مستند اولان قاپیتولاسیونلرک آتجق دول عاقده ایله یکی بر ائتلاف نتیجه سنده تعدیل اوله بیله جکی تورک حکومته اشعار و باب عالی نک اشبو قرارینک قابلیت اجراییه سی قبول ایتیه جکلرینی بیلدیرمشلردر .

لوزان قوففرانسی انساننده عصمت پاشا ، قاپیتولاسیونلرک مساعدات قیلندن اولدیفنی بیان ایدرک تورکیه حکومتک آنلری ایتدیکی زمان کری الموق حقنی حازر بولندیفنی و بونلرک ۱ تشرین اول ۱۹۱۴ تاریخندن برو فعلاً ملغا بولندیفنی بیان ایتشدرد . دول متفقه مرخصلری ایسه قاپیتولاسیونلرک معاهده نامه لردن متولد برطاقم حقوق و ائتلافندن عبارت بولندقلری و بونلرک یالکزر برطرفک آرزوسیه فسخ والغا اوله میه جفنی و بنا برین شمعدیکی حالده بونلرک الفاسی قبوله دول متفقه مرخصلری مخالفت ایتیه جکسه ده الفایده کیفیتک

آنحقی معاہدہ نامہ مک موقع مرعیتہ وضعی تاریخندن اعتباراً تأثیراتی کوسترہ بیلہ جکی علاوہ ایشلردر .

قایتولاسیونلرک هانکی تاریخندن اعتباراً ملغا اولدقلری کرک تطبیقاتده کرک حقوق نقطه نظرندن جائز احمیت بر مسئله تشکیل ایدر . بو مسئله نک صورت واضحه ده حلی ایسه صوک درجه مهم ایدی زیرا تورک و متفقین مرخصلرینک بوخصوصده درمیان ایتدکلری تکلیفلر طبان طبانہ ضد ایدی .

تعارض ابدہ نزلر :

معلم موسیو (مستر)ک «تور کباد اجنیلر» عنوانیله قلمه آلدیغی رساله دولوزان معاہدہ نامہ سنک ۲۳نجی ماده سنک تعارض ایدن (تہزلردن هیچ بری قبول ایتہ یورکی کورنمکده اولدیغی بیان ایدیور . موسی الہ دیورک : « مسئله مختلف فیہ اولدیغندن آنی بسبتون حل ایتامشلردر . شہسز بو . دیسلوماسی نقطه نظرندن بک ماہرانه و بلدکده الزم بر خط حرکت در . لکن حقوقی نقطه نظرندن اصلاً نہ ای نہ ده پراتیک برخط حرکت دکلدر . »

مع مافیہ مذاکراتک کچیرمش اولدقلری صفحات مختلفہ سنی دها عمیقانه تدقیق ایدہ جک اولورسوق کوریرزکہ - کرچه متفقلر قایتولاسیونلرک ۱۹۱۴سنہ سندن اعتباراً ملغا اولدیغی صراحة قبولہ موافقت ایتامشلرسده بونی ضمناً قبول ایتشلردر .

فی الحقیقہ متفقلرک تکلیف ایتدکلری معاہدہ نامہ پروژہ سندہ : دول متفقہ قایتولاسیونلری الفا ایتک ایچون مطابق قالمشلردر . « دینوردی کہ مقصدلری الفا کیفیتک آنی یه شامل اولدیغی افہام ایتکدی . خصوص مذکور اجنیلرک تابع اولہ جقلری رژیم حقندہ کی مقالہ نامہ مخصوصہ یه دخی متدائر بولنقصده ایدی کہ « اشبو مقالہ نامہ نک موقع مرعیتہ وضعی تاریخندن اعتباراً اجنیلرک تابع اولدیغی قایتولاسیون اصولک ملغا اولدیغی » مقالہ نامہ مذکورده مندرج ایدی .

قالدی کہ « دول متفقہ مطابق قالمشلردر » جملہ سی برینہ « دول متفقہ قایتولاسیونلرک ملغا اولدیغی بیان ایدرلر » جملہ سی اقامہ اولندقدن ماعدا قایتولاسیونلرک هانکی تاریخندن اعتباراً ملغا اولدقلرینی معین اولان مقالہ نامہ مخصوصہ نک مارالذکر مادہ سی دخی تورکیانک طلبی اوزرینہ طی ایدلمشدر .

متفقلرک تکلیف ایتدکلری پروژہ لرک متلری ایله انصوک قبول ایدیلان متن مقایسہ ایدیلہ جک اولورسہ بالضرورہ متفقلرک ، تورکیانک تہزینہ اشتراک ایتش اولدقلری

نتیجه سنه واريلور . ايسته نقطه نظرلريني قبول ايتدير مكدده اظهار عجز ايتمش اولان دول متفقہ ، تور كيا تہ زينك موقع تطبيقه وضعنك ، تبعہ لری ایچون تولید ایدہ جکی نتایجی بر طاقم ائتلافلر واسطه سیلہ تخفیف ایتمکے چالش مشلردر .

تورک تہ زینک قبول نموده حاصل اولده تغییر

(۱) — تورک تہ زینک برنجی نتیجہ سی ، اجنیلری قاپیتولاسیونلر موجبہ معاف اولدقلری ویر کولری ۱۹۱۴ سنه سندن اعتباراً تأدیہ یه اجباردن عبارتدی . لکن بو خصوصده بر اوزلاشمه حاصل اولمشدر شویله که : معاهده نامه نك ۶۹ نجی ماده سی :

« ۱ آغستوس ۱۹۱۴ ده مستفید اولدقلری اصوله کوره دول متفقہ تبعہ سندن و ماللرندن آلمانان هیچ بر ویر کو ، رسم ویا رسم منضم ۱۹۲۲ - ۱۹۲۳ سنه مالیہ سی تحقیقاتندن مقدمکی سنه لری ایچون تبعه مذکورہ دن ویا ماللرندن جابیت ایدلیہ جکدر .

۱۹۲۲ - ۱۹۲۳ سنه مالیہ سندن مقدمکی سنه لری حساباتنه عائد اولق اوزره ۱۵ مایس ۱۹۲۳ دن صکره مبالغ اخذ و تحصيل ایدلش بولنورسه اشبو معاهده نك موقع مرعیتہ وضعنده . مقابل من له الحقلره رد اولنه جقدر .

۱۹۲۳ مایس نك اون بشندن مقدم تحصيل ایدیلن مبالغ حقتده هیچ بر طلب وادعا اجرا اولونا مایه جقدر . »

بو ماده یه نظرآ تورک حکومت نك دول متفقہ تبعہ سندن قاپیتولاسیونلر خلافه اوله رق تحصيل ایتمش اولدقنی ویر کولر حزینہ مانده ایدیلرک بوکا مقابل حکومت شمدی یه قدر تأدیہ اولتامش اولان ویر کولرک طلب و تحصيلندن صرف نظر ایدیور دیمکدر .

بو طرز تسویه ، عدالت قاعده لرینه مخالف اولسده ، « امر واقع » قارشو یا یله یله جک اک بیوک حرمت و اعتباری افاده ایتمکده در . زیرا بونده متمرذلر مظهر مساعدده اوله رق نه اولدیسہ وظیفه و بورجلرینی وقتنده ادا ایدنلره اولدی .

(۲) — ۱۹۱۴ سنه سنده کی قاپیتولاسیونلرک الفاسنک بر ایکنجی نتیجہ سی ده متار کدنک تاریخی اولان ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ تاریخندن اعتباراً تبعه اجنبیه آرده لرندہ کی اختلافلر حقتده قونسولوس محکمہ لرینک اعطا ایتمش اولدقلری حکم لک کا ن لم یکن عدیلہ ابطالندن عبارت اوله جقدی .

معاهده نامه نك ۱۳۸ نجی ماده سیلہ تورک حکومتی موضوع بحث حکم لک صحت و مرعیتی قبول ایتمشدر . عینی زمانده عثمانلی تبعه سیلہ اجنیلر بیتنده متکون اختلافلری فصل و حکم ایتک اوزره ۱۹۲۲ تاریخنده استانبول حکومتیله فوق العاده قومیسر لر

آرەسندە حاصل اولان ائتلاف نتيجهسندە صورت مخصوصەدە تشكىل ايدلمش اولان مختلط انجمن عدلى دن صادر اعلاماتك صحت و مرعيتى دخى قبول ايلمىشدر .

مارالذ كر ۱۳۸ نجى مادهنك صوك فقرەسندە :

« شوقدركه بر عسكرى محكمه ويا بر پوليس محكمهسى طرفندن مواد حقوقيه دائر صادر اولان برقرار عدلدين دولايى افراددن برى لهنه دوچار اولدينى بر ضررك تعميرى ضمنتده ديكر بر فرد جانبندن بر طلب درميان اولندينى تقديرده ، اشبو طلب ، مختلط حكم محكمهسنگ تدقيقه عرض اوله جق و اوده ايجاب ايدرسه بر بدل تضمين تأديهسنة حكم وحتى بر اعاده ي امر ايدە بيله جكدرد . » ديو محردرد .

بومادهنك حكمت وضعى شودركه . متاركدن صكره قونسولوس محكمه لرى صلاحيت قضائيه لرى قايتولاسيونلر موجبجه منحصر آ تبعه اجنيه آرەسندە كي اختلافات حصر ايدوب عثمانليرك علاقه دار بولندينى اختلافاتى رؤيتدن اجتناب اتمكدە ايديلر . تورك محكمه لرى ايسه عموميت اوزره استانبولده عثمانليرايله اجنييلر آرەسندە كي اختلافاتى حل و فصل اتمكدن توقى ايدبورلردى اول صورتله كه مختلط محكمه لرك تشكانه قدر عثمانلير ايله اجنييلر ، يكدىكرلرى علمهنه اولان دعوالرى رؤيت ايدە جك مرجع دن محروم ايديلر . بونك انجوندركه متفقلرك عسكرى وضابطه محكمه لرى اكثردفعه كنديلرنده عثمانليرك دخى علاقه دار اولدينى مواد حقوقيه ي رؤيت اتمك صلاحيتى كور مشلردى . ايشته آنف البيان مادهنك صوك فقرەسنگ غايهسى بو كى محكمه لرك اعطا ايتدكلرى قرارلردن متضرر اولان كيمسه لره اشبو قرارلرى مختلط محكمه سندنە يكدن رؤيت ايتديرك وسيله سنى بخش اتمك ايدى .

(۳) — قايتولاسيونلرك ۱۹۱۴ تاريخندە كي الغاسى كيفيتك اوچنچى بر نتيجهسى ده اجنييلرك علاقه دار اولدقلى مسائل و اختلافات حقندە قايتولاسيون اصولى ايله مؤسس اولان تأمينات نظر اعتباره آلمه رق تورك محكمه لرينك اصدار اتمش اولدقلى حكملرك معتبر و واجب الرعايه اوللرى كيفيتى در .

متفقلرك مرخصارى طرفندن تكليف اولمش اولان معاهده نامه مسوده سنگ ۸۶ نجى ماده سيله مسئله مبحوث عنياه تماس ايدلمش و ۱۴ اغستوس ۱۹۱۴ تاريخندە صلاحيتدار عدايدلمان مرجعلردن حرب مدتى ائسانسندە صادر اولان اعلامات ويا اتخاذ اولنان تدابير اجرائيه مختلط محكمه ده قابل تصحيح در . دنيلمش ايسده ماده مذكوره معاهده نامه دن طى ايديلارك متن معاهده نامه نك هيچ بر طرفندە بو مسئله يى حل ايدە جك هيچ بر احكامه تصادف ايديله مامكدەدر .

قایتولاسیونلرک الفاسنک تاریخی - لکن تورک حکومتنه کوره - ۱۹۱۴ سنه سی اولدیغنه کوره طبعیدرکه اجنبیلر علیهنده کرک حرب ائساننده کرک متارکدن صکره قایتولاسیونلر احکامی نظر اعتباره آلمیه رق صادر اولان حکملر تورکیاده مقبول و معتبردر . استانبولده کی فرانسز سفارتی بو مسئله نی بنمسیه رک و لکن تورکلره بو کجی حکملرک کا ئن لم یکن اولدیغنی قبول ایتدیرمک امکانشز لغنی نظر اعتباره آله رق معاهده نامه نك ۷۹ نجی ماده سنك « طرفین عالیین عاقیدین اراضیسی اوزرنده دشمنلر آره سنده کی مناسباتده مرور زمانه ، مهل قانونی نك مرورندن متولد عدم استماع دعوایه و یا سقوط حقه دائر هر درلو مدت لر ، ایستر آندن صکره جریان باشلامش اولسون ، ۲۹ تشرین اول ۱۹۱۴ دن معاهده حاضر نك موقع مرعیه وضعندن اوچ ایک انقضاسنه قدر تعطیل ایدلمش عد اولنه جقدر . » دیو موجود اولان صراحته استناداً معاهده نامه نك تصدیقه قدر هر معاملات اجراییه یی طور دیرمسی تورک حکومتندن طلب ایلشدیر . بونکله فرانسه سفارتی کندی تبعه سی ایچون . علیهارینه صادر اولوبده مدت اعتراض وتمیزلری منقضى اولمش اولان حکملر حقنده اعتراض ، استیناف و یا تمیز ایده بیلمک حقنی طلب ایتمش بولنیوردی .

عدلیه و کالتی اشبو مطالعه یی موافق بولهرق ۲۷ کانون ثانی ۱۳۴۰ (۱۹۲۴) تاریخی تحریرات عمومیه سیله بالجمله محاکم و مأمورین عدلیه یه بوقیل حکملرک تأخیر اجراسنی امر ایلشدیر .

تحریرات مبحوئده « کرچه معاهده نامه تصدیق ایدلمش بولنادجقه ۷۹ نجی ماده سنك مفادینه استناد ایتک جائز دکل ایسه ده ماده مذکور نك ، معاهده نامه نك عقب تصدیقده تطبیقندن تحصیل ایده بیله جک مشکلاتی شمیدین برطرف ایتک ایچون فرانسز سفارتنك مراجعتنك نظر اعتباره آلمسنك موافق اوله جنی » ذکر ایدلمکده در . فرانسه سفارتنك مراجعتی اوزرینه بولنش اولان صورت حل علاقه دارلر ایچون موجب محساندر . زیر بونکله علاقه دارلر ، لوزان معاهده نامه سنك ۷۸ نجی ماده سنه استناداً بالآخره دشمن اولمش طرفین آره سنده منعقد مقاوله لره عائد اولهرق ظهور ایتمش اختلافلرینك ، بوقبل اختلافاتک حلی ایچون صلاحیتدار اولان مختلط حکم محکمه سی حضورینه حواله سنی طلب ایده بیله جکلردر .

اوقات

.. سالرم